

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti

ima čast pozvati Vas na predavanje koje će održati

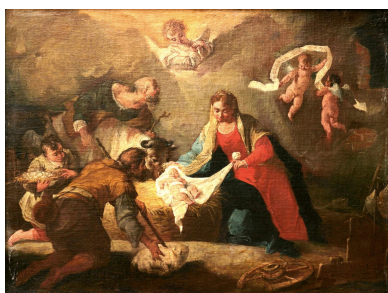
akademik JOSIP BRATULIĆ

BOŽIĆ - SRETNNA RAZDJELNICA LJUDSKE POVIJESTI

u srijedu, 10. prosinca 2014. u 18 sati,

u velikoj dvorani palače Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Trg Nikole Šubića Zrinskog 11, Zagreb

Uvodna riječ

akademik Zvonko Kusić, predsjednik
Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Povijest, ili upravo događajnica kako smo je učili, a učenici je i danas tako uče, povijest je ratova, careva, vojskovođa. Junaci su ratnici, carevi, zavojevači. Homerova djela na počecima zapadne pisane civilizacije opisuju rat – to je *Ilijada*, i povratak kući – to je *Odiseja*. Postrance stoje filozofi, zakonodavci, književnici, izumitelji, reformatori, sveci.

U okviru biblijskoga promišljanja dva su velika lika koja nisu ratnici nego vođe u slobodu: Mojsije u Starom zavjetu i Isus u Novom. Mojsije je i zakonodavac – Deset zapovijedi kratak su i sažet moralni kodeks. Krist ima još kraći zakon: Ljubi Boga, i bližnjega svoga kao samoga sebe. To je temelj ćudoređa, ali zakone su donosili carevi, silnici, ideolozi, vlasti, u naše vrijeme predstavnici političkih stranaka na vlasti.

Mojsije je trebao biti ubijen, ali je srećom spašen iz Nila. Isus je trebao biti pogubljen zajedno sa svojim vršnjacima, ali je s obitelji pobjegao u progonstvo. Kao prorok bio je mučen, razapet, ali je njegov nauk promijenio svijet, a polako i ustrajno mijenja ga do danas. Od pobjede kršćanstva polako raste svijet o jednakosti i ravnopravnosti svih ljudi pred ljudima i pred Bogom. Onako kako apostol Pavao nalaže: tu nema više barbar-skit, rob-slobodnjak... Iako u molitvi Boga zovemo Ocem, našim, zajedničkim, a ne svojim, ipak je svijest o tome uvijek bila tanka, uostalom je i danas.

U okviru zapadne civilizacije kršćanstvo je zaustavilo raspad Zapadnoga carstva. Kult Majke i Djeteta (Marije i Isusa) u osnovici je kršćanske teologije, ali i umjetnosti, slikarstva, kiparstva, pjesništva. Unatoč tome – papi je ostao naslov *Pontifex maximus* („graditelj mostova“), a caru *Defensor fidei*. Bilo bi bolje da je bilo obrnuto. Kult mladoga života – rođenja djeteta u obitelji i zajednici - u temeljima je sigurne budućnosti, dok bude trajala.

Zato je i rođenje Kristovo sretna razdjelnica ljudske povijesti.